

Mál nr. 309/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Kaskótrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Gildissvið vátryggingar. Umfang tjóns.

Gögn.

1. Málskot móttekið 1. september 2025 ásamt fylgiskjali.
2. Bréf V dags. 23. september 2025 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 3. október 2025.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 6. október 2025.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 20. ágúst 2024 hafi bifreiðin A skemmst vegna grjótkasts. Samkvæmt fyrirbyggjandi tjónstilkynningu voru atvik með þeim hætti að vörubifreið var ekið á miklum hraða til móts við A og dreifði lausamöl og grjóti yfir hana. Sé A öll grjótbarin að framan og speglar, framendi, grjóthlíf og spegla hlífir brotnar. V hafi fallist á bótaskyldu vegna tjónsins en hins vegar undanskilið „yfirborðsskemmdir á lakki“ með vísan til skilmála kaskótryggingar, en þar komi fram að tryggingin bæti ekki „Tjón sem kemur til vegna steinkasts af vegi eða frá öðru ökutæki. Með steinkasti er hér átt við þann atburð þegar steinn eða steinar skjótast í bifreið og valda skemmdum á yfirborði ökutækis.“ Afstaða M er sú að V túlki þetta undanþáguákvæði á óeðlilegan og óréttmætan hátt, en tjón á A hafi ekki aðeins falist í yfirborðsskemmdum rispum eða minni háttar lakkskemmdum heldur einnig dældum og öðrum skemmdum sem kalli á frekari viðgerðir en aðeins á lakkinu sem slíku. Skilgreiningu í skilmálum V á steinkasti verði að túlka þannig að undantekningarákvæðinu sé ekki ætlað að taka til tjóns sem þurfi að gera við með réttinu, spörslun og eftirfarandi lökkun bifreiðar. Því sé aðeins ætlað að undanskilja minni háttar og algengar rispur sem ekki leiði til meiri háttar viðgerða. Hafi V ætlað sér að undanskilja lökkun á bifreiðinni sem sé óhjákvæmileg afleiðing viðgerða á dældum og skemmdum hefði félaginu verið í lófa lagið að orða slíkt ákvæði með skýrum hætti. Það hafi ekki verið gert og verði V að bera hallann af því. Sé þess því krafist að nefndin úrskurði um fulla bótaskyldu vegna tjónsins, þ.m.t. vegna kostnaðar við endurlökkun enda sé hún óhjákvæmilegur hluti þeirrar viðgerðar sem þurfi að fara fram vegna skemmda sem steinkastið hafi valdið.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að ljósmyndir af bifreiðinni sýni m.a. yfirborðsskemmdir á lakki. Hafi V fallist á bótaskyldu úr kaskótryggingu A en undanskilið yfirborðsskemmdir á lakki til samræmis við skilmála vátryggingarinnar. Sé röksemdum M hafnað enda telji V að umrætt skilmálaákvæði sé skýrt og afdráttarlaust. Af ljósmyndum af A að dæma sé eingöngu um að ræða yfirborðsskemmdir á lakki sem augljóslega sé að rekja til steinkasts frá vegi eða öðru ökutæki. Engar dældir sjáist á bifreiðinni. Samkvæmt fyrirbyggjandi tjónamati verkstæðis sé þá ekki gert ráð fyrir yfirborðsréttingu heldur útskiptum á húddhlíf og spegilkápu svo og málun þeirra flata sem fengið hafi á sig steinkast. Hafi V fallist á bótaskyldu en samkvæmt framansögðu séu yfirborðsskemmdir á lakki undanskildar bótaskyldu og séu því ekki greiddar bætur vegna þeirra.

Í viðbótarathugasemdum M kemur fram að V virðist því vera að viðurkenna bótaskyldu að hluta. M geri áfram ítrustu kröfur og krefjist þess jafnframt að M verði gert að greiða málskotsgjald vegna málskots þessa.

Í viðbótarathugasemdum V er ítrekað að V hafi alltaf fallist á að bótaskylda væri til staða. Ágreiningur aðila snúi aðeins að þeim lakkskemmdum sem séu undanskildar samkvæmt skilmálum vátryggingarinnar. Er því þá velt upp hvort M og lögfræðingi hans sé ekki örugglega ljóst að V hafi aldrei hafnað bótaskyldu alfarið. Er því þá mótmælt að V verði, á grundvelli þess að það hafi fallist á bótaskyldu, gert að greiða málskostnað.

Álit.

Málatilbúnaður V og M, sem þó nýtur lögfræðiaðstoðar, og gagnaframlagning eru ekki eins skýr og ítarleg og best væri á kosið. Af málskoti verður þó ekki annað ráðið en að M hafi a.m.k. frá 4. september 2024, þegar tölvubréf V þess efnis barst honum, verið ljóst að V féllist á bótaskyldu sem slíka. Verður jafnframt að telja að afstaða V um að bótaskylda sem slík væri til staðar hafi verið skýrlega framsett í

umræddu bréfi. Verður því að telja að ágreiningur aðila fyrir nefndinni hafi frá upphafi aðeins snúið að þeim þáttum tjónsins sem V hefur ekki fallist á að greiða bætur vegna.

Rétt er að ávarpa þann misskilning sem virðist ríkja um málskostnað og málskotsgjald vegna meðferðar mála fyrir nefndinni. Samkvæmt samþykktum úrskurðarnefndar í vátryggingamálum er það skilyrði fyrir málsmeðferð nefndarinnar að málskotsgjald sé greitt, sbr. 1. mgr. 8. gr. samþykktanna. Málskotsgjald er svo endurgreitt falli mál málskotsaðila í vil í heild eða hluta, eða ef mál er felld niður með samkomulagi eða sátt. Mál telst þá ekki falla málskotsaðila í vil í heild eða hluta nema breyting verði á réttarstöðu hans undir rekstri málsins, þ.e. viðkomandi vátryggingarfélag eða nefndin fallist á kröfur hans í heild eða hluta. Hvað „málskostnað“, en V frábíður sér í viðbótarathugasemddum að slíkur kostnaður verði felldur á það, er þá ljóst af i.-lið 4. gr. samþykktanna að nefndin úrskurðar ekki um slíkan kostnað. Kemur ágreiningur aðila hvað þetta varðar því ekki til skoðunar nefndarinnar.

Eftir því sem nefndin kemst því næst varðar ágreiningur aðila fyrir nefndinni því aðeins það hvort V sé, á grundvelli d.-liðar 2. gr. skilmála kaskótryggingar A, heimilt að undanskilja yfirborðsskemmdir á lakki vegna steinkasts.

Eins og áður segir eru gögn málsins ekki ítarleg og ekki liggur fyrir nefndinni nákvæm útlistun þess hvaða hluti tjónsins fáið bætur og hvaða hluti ekki. Né liggur fyrir neitt sérfræðimat er tilgreini t.a.m. orsakir skemmda á A, þ.e. hvort telja megi þær allar að rekja til umrædds steinkasts. Þá er einnig óljóst af málskoti hvaða tjón M telur að V hafi undanskilið. Af fyrirbyggjandi ljósmyndum af A má þó ráða að sums staðar, s.s. á speglakápu, sé um brot, en ekki aðeins rispu í lakki, að ræða. Afstaða V virðist byggja á því að slíkt tjón, en ekki yfirborðstjón á lakki, sé bótaskyld.

Hið umþrætta skilmálaákvæði er eins og áður segir svohljóðandi varðandi það að vátryggingin bæti ekki: „Tjón sem kemur til vegna steinkasts af vegi eða frá öðru ökutæki. Með steinkasti er hér átt við þann atburð þegar steinn eða steinar skjótast í bifreið og valda skemmdum á yfirborði ökutækis.“ Af atvikalýsingu M, en henni hefur ekki verið sérstaklega mótmælt, verður ekki annað ráðið en að allt tjón á A verði rakið til steinkasts frá öðru ökutæki. Verður þó ekki séð að tilraun hafi verið gerð til að sækja bætur vegna þess í ábyrgðartryggingu þess ökutækis. Samkvæmt orðanna hljóðan virðist því 1. málsliður ákvæðisins leiða til þess að umrætt tjón í heild sinni sé undanskilið bótasviði vátryggingarinnar. Hins vegar virðist orðalagstúlkun V á skilgreiningarákvæði 2. málsliðar leiða til þess að annað en tjón á yfirborði bifreiðarinnar sé bótaskyld, þannig að sá málsliður leiði til þrengingar á gildissviði 1. málsliðar. Í öllu falli verður ekki annað ráðið af málalíbúnaði V fyrir nefndinni.

Eins og ítrekað hefur komið fram liggur ekki fyrir hvaða tjón á A V telur samkvæmt framansögðu vera yfirborðstjón og hvað ekki. Nefndin telur þó í öllu falli ljóst að tjón sem felur í sér rispu á lakki teljist vera „yfirborðstjón“ og að orðalag skilmálaákvæðisins sé ekki óljóst með þeim hætti að tækt sé að túlka það með öðrum hætti eða víkja því til hliðar á grundvelli 36. gr. laga um sammingsgerð, umboð og ógilda löggæringa nr. 7/1936 svo sem byggt virðist á í málskoti. Ekki liggur annað fyrir af óljósum málalíbúnaði aðila en að V hafi fallist á að bæta tjón vegna skemmda sem ekki eru „yfirborðsskemmdir á lakki“ að fullu.

Það hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum á tjónþola að sýna fram á umfang tjóns síns og að það megi rekja til bótaskylds tjónsatburðar. Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni hefur M ekki tekist að sýna fram á að umfang bótaskylds tjóns þess sé meira en það sem V hefur þegar fallist á að bæta. Eins og málum er hér háttað verður M að bera hallann af því.

Niðurstaða.

M á ekki frekari rétt til bóta úr kaskótryggingu A hjá V en V hefur þegar fallist á að greiða.

Reykjavík, 28. október 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir